

*Helsingin Kaupunginvaltuuston
kokous tiistaina toukokuun 30 päi-
vänä 1916 k:lo 7 i. p.*

ESITYSLISTA.

N:o 1.

Maist:n kirjelmä ynnä Lääninhallituksen lähete Suomen kansalaisoikeuden hakemuksen johdosta, jonka on tehnyt Ruotsin alamainen, kauppa-apulainen Nils Bertel Magnusson.

Hakija on syntynyt ^{21/1} 1885 sekä nauttii kansalaisluottamusta, on yhteen jaksoon oleskellut tässä maassa vuodesta 1900 lähtien, ansaitsee 5,000 markkaa vuodessa ja saanut käytöksestään hyvän arvosanan.

V. V.:

Kvsto ilmoittanee, ettei sillä ole hakemusta vastaan mitään muistuttamista.

Kvsto:

V. V:n ehdotus hyväksyttiin.

N:o 2.

Maist:n kirjelmä väkevämpäin väkiviinajuomain anniskelulupaa tarkoittavain hakemusten johdosta, joita ovat tehneet

a) ravintoloitsijanleski Hilma Hult.

Hakija, jonka mies, ravintoloitsija Carl Anton Hult, on viime huhtikuun 23 päivänä kuollut, pyytää, että hänen miesvainajansa viime maaliskuun 24 päivänä tekemä anomus saada Aleksanterinkadun talossa N:o 19 anniskella väkiviinajuomia kesäkuun 1 päivän 1916 ja kesäkuun 1 päivän 1918 välisenä aikana, siirrettäisiin hakijalle. Selvitys hakijan

miesvainajan aikaisemmasta oikeudesta ja hakijan hyvästä maineesta sekä todistus että Helsingin Anniskeluosakeyhtiö suostuu hakemuksen hyväksymään on pantu hakemuksen ohkeen.

Poliisin taholta ei hakemusta vastaan ole mitään huomauttamista.

b) Uudenmaan Pursiklubi.

Uudenmaan Pursiklubi anoo lupaa tavanmukaisen ravintola- ja klubiliikkeen pitämiseen ensi kaksivuotiskautena neiti Mathilda Engman ravintolaliikkeen johtajattarena.

Helsingin Anniskeluosakeyhtiö on ilmoittanut suostuvansa hakijalle myöntämään klubi-oikeuden eikä poliisin puolelta ole hakemusta vastaan mitään muistuttamista.

c) Helsingin Kunnallisklubi.

Hakemus tarkoittaa aikaisemmin nautitun klubioikeuden jatkamista vuoden päähän, 1/6:stä 1916 lukien. Ravintolaa hoitaisi edelleenkin herra H. V. Kukkonen.

Helsingin Anniskeluosakeyhtiö on ilmoittanut hakemukseen myöntävänsä eikä poliisin-kaan puolelta ole mitään muistuttamista.

Juovutusjuoma-asiain valmisteluvaliokunta:

Valiokunta ehdottaa Kvston lausuttavaksi, ettei hakemuksia vastaan ole mitään muistuttamista.

Kvsto:

Valiokunnan ehdotus hyväksyttiin.

N:o 3.

Maist:n kirjelmä ynnä K. Senaatin Kamaritoimituskunnan kirje erään Tuusulan pitäjän Ruotsinkylän Väfvarsin sotilasvirkataloon kuuluvan alueen luovuttamisesta Helsingin kaupungille tuberkulosisairaalan paikaksi.

Sittenkun Kvsto kokouksessaan 14/12 1915 tekemänsä päätöksen johdosta oli K. Senaatilta anonut, että eräs Tuusulan pitäjän Ruotsinkylän Väfvarsin sotilasvirkataloon kuuluva 49.891 hehtaarin laajuinen maa-alue luovutettaisiin kaupungille tuberkulosia sairastavain henkilöiden sairaalan paikaksi, sillä ehdolla että kaupunki saisi aluetta maksutta käyttää niin kauan kuin kunnan sairaanhoitolaitosta siellä pidetään voimassa, on K. Senaatti 18/4 1916 myöntynyt mainittuun anomukseen vastakerrotulla edellytyksellä ja muutoin sillä ehdolla, että kaupunki sitoutuu virkatalon vuokraajalle niin kauan kuin nykyistä vuokratuuta jatkuu maksamaan hänen vaatimansa 100 markkaa vuodessa korvaukseksi siitä tappiosta, minkä puheena olevan alueen käyttöoikeuden menetys hänelle tuottaa, kahden puheena olevan alueen halki kulkevan, paikkakunnan väestön käyttämän tien sijaan teettämään uudet yhtä hyvät tiet sopiviin paikkoihin vastaisen sairaala-alueen ulkopuolelle sekä olemaan alueella kasvavaa metsää käyttämättä Metsähallitukselta lähempää ohjetta hankkimatta.

V. V.:

Valiokunta ehdottaa, että Kvsto hyväksyen valtion panemat luovutusehdot saattaisi K. Senaatin päätöksen Rkmrin tiedoksi ja kehottaisi Kria ryhtymään niihin toimenpiteihin, joita vielä ehkä on tarpeen alueen ottamiseksi kaupungin haltuun.

Mitä sitten tulee aiotun sairaalan rakennuttamiseen, niin ja kun Kvsto asiaa ¹⁴/₁₂ 1915 käsitellessään on päättänyt, että ennen toimenpiteeseen ryhtymistä tässä kohden kaupungin sairaanhoitolaitosten vastaisen ylihallituksen olisi annettava lausunto työohjelmasta, mutta tätä ylihallitusta, jonka Kvsto ²/₁₁ 1915 päätti asettaa, ei ole toistaiseksi saatu aikaan, syystä ettei läänin Kuvernööri vielä ole vahvistanut Vston ²⁹/₂ 1916 hyväksymää ohjesääntöä, ei Kvsto nykyään voine ottaa asiaa käsiteltäväksi.

Kvsto:

V. V:n ehdotus hyväksyttiin.

N:o 4.

Maist:n esitys palkkion myöntämisestä automobiilien katsastajalle.

Sittenkun automobiilien katsastaja, insinööri T. Tawast, oli Maistraatilta anonut, että hänelle tuleva katsastuspalkkio vastedes maksettaisiin määrättyä vuosipalkkana ja mainittu palkkio tulisi kaupunginkassan hyväksi, on Maist., joka ei ole havainnut olevan syytä asiasta voimassa olevain määräysten muuttamiseen, Kvstolle esittänyt, että katsoen nykyisiin poikkeuksellisiin oloihin, jotka ovat aikaansaaneet tuntuva vähennyksen automobiilien katsastajan tuloissa, hänelle kuluvana vuonna maksettaisiin ylimääräistä palkkiota esimerkiksi 2,000 markkaa.

Rkmri lausuu, ettei ole annettu tarkkoja tietoja siitä, minkä verran insinööri Tawastin tulot automobiilien katsastuksesta ja automobiilinohjaajain tutkimisesta ovat nykyisen sota-ajan vallitessa vähentyneet, mutta että, kun automobiilien luku todella on vähentynyt noin 50 %, on täysi syy olettaa katsastajan tulojen samassa määrin vähentyneen. Tämä asianlaita ei kuitenkaan Krin mielestä kehoita muuttamaan voimassa olevia määräyksiä, joiden mukaan katsastusmies saa automobiilien omistajilta Maist:n ⁷/₁₁ 1914 vahvistaman taksan mukaisen palkkion kustakin katsastuksesta. Rkmri ei myöskään ole katsonut olevan syytä hakijalle myöntää Maist:n pyytämää ylimääräistä palkkiota, koska hänen työnsä on vähentynyt samassa määrin kuin autonomistajain lukukin sekä hakijan väite, ettei häneltä riittäisi aikaa mihinkään muuhun työhön, tuntuu liioitellulta, koska vuokra-autoja katsastetaan ainoastaan kahdesti ja muita autoja kerran vuodessa. Sen sijaan näyttää Maist:n ⁷/₁₁ 1914 vahvistaman taksan korotus tarpeelliselta. Rkmri on sentähden ehdottanut, että Vsto hylkäisi Maist:n esityksen, mutta esittäisi samalla Maist:n harkittavaksi, eikä puheena olevaa taksaa kävisi väliaikaisesti korottaminen.

V. V.:

Rkmrin ehdotusta puolletaan.

Kvsto:

Rkmrin ehdotus hyväksyttiin.

N:o 5.

Rkmrin esitys määrärahan panemisesta menosääntöön kaupungin virkamiehille ja kunnan muille toimihenkilöille annettaviksi stipendeiksi.

Rkmri mainitsee 1915 vuoden budjettiehdotuksen perusteluissa huomauttaneensa, että Kri oli aikonut mainittuun ehdotukseen panna jonkin määrärahan Krin kanslian ja

konttorin virkamiesten opintomatkarahoiksi. Kri oli havainnut olevan ilmeisesti hyödyllistä ja tarpeellista, että mainitut virkamiehet saisivat useammin kuin tähän asti tilaisuuden ulkomailla tutkia kunnallishallinnon kehitystä eri aloilla, joten ehdotus ansaitsi huomiota. Kun kuitenkin silloisten olojen johdosta oli tarpeellista supistaa kaupungin menoja mikäli haitatta kävi päinsä, ei Kri ollut pannut puheena olevaa tarkoitusta varten määrärahaa ehdotukseensa, vaan ilmoittanut vastedes palaavansa asiaan ja tekevänsä seikkaperäisen esityksen siitä.

Kaupungin menosäännössä on niinkuin tunnettu edellisinä vuosina ollut määrärahoja teknillisten laitosten, rakennuskonttorin sekä kaupungin kansakoulujen toimihenkilöjen opintomatkoja varten. Kutakin teknillistä laitosta varten oli 3,000 markkaa, rakennuskonttoria varten 5,000 markkaa sekä kansakouluja varten kaikkiaan 3,000 markkaa. Näitä eriä ei kuitenkaan ollut 1915 ja 1916 vuoden menosäännöissä, koska ne sotatilan johdosta katsottiin käyvän poistaminen. Kaupungin muita virkamiehiä varten ei sitä vastoin ole ollut tämän laatuksia määrärahoja menosäännössä, vaan on ollut Kvston tahi eri lautakuntain ja hallitusten erikoisen esityksen varassa, onko määrärahoja opintomatkoja varten myönnetty. Tunnustettava tosin on, että useimmissa tapauksissa, jolloin tällaisia anomuksia on tehty, määrärahakin on myönnetty. Mutta se asianlaita, että on täytynyt tehdä eri esitys, on varmaankin pidättänyt monta virkamiestä yrittämästä ulkomailla lisätä tietojaan kunnallishallinnon eri aloilla. Ilmeiseltä kuitenkin näyttää, että kunnan virkamiehille olisi sangen tärkeää, että heille tähänastista useammin tarjoutuisi tilaisuus ulkomailla lähemmin perehtyä kunnallishallinnon eri aloihin. Varsin luultavaa on, että näiden olojen järjestämisestä mainitulla tavalla olisi kaupungin hallinnolle hyötyä. Rkmri on sentähden tekemättä tässä yhteydessä ehdotusta rahasumman määrästä ottanut tämän asian käsiteltäväksi sekä päättänyt Kvstolle tehdä esityksen siitä. Tarkoitus siis on, että kaupungin menosääntöön pantaisiin vuosittain jokin määräraha kaupungin virkamiesten matkastipendeiksi. Halullisten hakijain tulisi jonkin määrääjän kuluessa, esimerkiksi ennen helmikuun loppua, antaa Rkmriin hakukirjansa matkasuunnitelmineen ja ilmoituksineen siitä, kuinka kauan matka kestäisi sekä kuinka suurta apurahaa sitä varten halutaan. Kuuden kuukauden kuluessa matkan päättymisestä tulisi stipendiaatin antaa matkakertomus Rkmriin. Rkmrin olisi lähetettävä kaikki hakukirjat oman lausuntonsa kera Kvstolle, joka sitten V. V:n ehdotuksesta ratkaisisi asian, ellei katsoisi tarkoituksenmukaisemmaksi jättää stipendien jakamista jonkin valiokuntansa tahi kunnan viranomaisen tehtäväksi. Teknillisten laitosten ja rakennuskonttorin virkamiehet sekä kansakoulujen opettajat ja opettajattaret eivät olisi oikeutettuja hakemaan matka-apurahoja puheena olevasta määrarahasta, koska mainittujen toimihenkilöjen opintomatkoja varten on eri määrarahat menosäännössä. Oikeus hakea puheena olevia matka-apurahoja olisi Rkmrin mielestä niinikään varattava kaupungin hallitusten ja lautakuntain valituille jäsenille ja varajäsenille. Olisi tosin luultavaa, ettei viimeksi mainitun laatuksia hakeuksia montakaan tehtäisi, mutta toiselta puolen ei myöskään näy olevan syytä olla tällaista tilaisuutta tarjoomatta. — Rkmrissa oli niinikään arveltu, että olisi määrättävä aikakin, mikä stipendiaatin vähintään tulisi opintomatkalla viipyä. Kun tämä aika kuitenkin on matkan laajuuden ja tarkoituksen varassa sekä sentähden olisi ratkaistava hakijan matkasuunnitelman tutkimisen yhteydessä, on Rkmri katsonut tämän kysymyksen olevan jätettävä sillensä. Kri on kuitenkin mielipiteenään lausunut, että apurahoja ei olisi annettava kesäloman aikana tehtäviä opintomatkoja varten, koska kokemus useinkin on osottanut, että tuollaisissa tapauksissa stipendiä on käytetty enemmän saajansa virkistämiseksi kuin hänen ammattitietojensa kartuttamiseksi.

Edellä mainitsemillaan perusteilla Rkmri esittää Kvston päätettäväksi:

että kaupungin menosääntöön pannaan vuosittain budjetinjärjestelyssä määrättävä

rahasumma kunnan palveluksessa olevain toimihenkilöiden matkastipendeiksi, näihin henkilöihin niinikään luettuina hallitusten ja lautakuntain varsinaiset ja varajäsenet;

että stipendihakemukset on ennen helmikuun loppua annettava Rkmriin, joka oman lausuntonsa ja ehdotuksensa kera lähettää ne Kvstolle;

että hakemuksen ohessa pitää seurata matkasuunnitelma ynnä ilmoitus kauanko matka kestää sekä kuinka suurta apurahaa halutaan; sekä

että stipendiaatti on velvollinen kuuden kuukauden kuluessa matkansa päättymisestä Rkmriin antamaan matkakertomuksen.

V. V.:

Valiokunta ehdottaa, että Kvsto periaatteessa hyväksyisi Rkmrin esityksen, mutta samalla päättäisi, että puheena olevaa tarkoitusta varten on määräraha budjettiin pantava vasta sittenkun sodan loputtua kaupungin virkamiehillä on tilaisuus matkastipendejä käyttää.

Kvsto:

V. V:n ehdotus hyväksyttiin.

N:o 6.

Rkmrin esitys Santa- ja Busholman vastaisesta käyttämisestä (Pain. asiakirj. N:o 24 vuodelta 1916).

V. V.:

Valiokunta ehdottaa, että Kvsto hankkisi lausunnon siasta kaupungin yleisten töiden Hallitukselta ja Satamakonttorilta sekä Helsingin Kauppavaltuutetuilta.

Kvsto:

V. V:n ehdotus hyväksyttiin.

N:o 7.

Rkmrin esitys Santa- ja Busholman rautatieraiteiden liikennöimisestä ja kunnossapidosta.

Rkmri mainitsee että, sittenkun kaupungin yleisten töiden Hallitus oli Krille ilmoittanut erinäisten Santa- ja Busholmaan sijoitettujen, kirjelmän oheisessa kartassa osotettujen rautatieraiteiden nyttemmin valmistuneen liikenteen käytettäväksi ja ehdottaneen Rautatiehallitukselle tehtäväksi esitystä näiden raiteiden ottamisesta sen huostaan liikennöimistä ja kunnossapitoa varten, Rautatiehallitus oli ilmoittanut suostuvansa ottamaan raiteiden liikennöimisen hoitaakseen samoilla ehdoilla, mitkä jo on säädetty tai vastedes säädetään Helsingin satamaradan muihin osiin nähden. Sen ohessa oli Rautatiehallitus ottanut kaupungin kustannuksella pitääkseen kunnossa mainitun satamalaitoksen raiteet ja vaihteet, jota vastoin katujen ylimenokohtain, laituriin ja siltain, aitausten ja kaiteiden sekä vesi- ja lokaviemärijohtojen kunnossapito olisi kaupungin velvollisuutena. Kaikista raiteiden kunnossapitoon käytetyistä tarveaineista olisi kaupungin maksettava varastohinta 20 %:n korotuksin sekä täysi rautatierahti, minkä ohessa raiteiden ja satamaradan puhtaanapito olisi kaupungin velvollisuutena. Lopuksi tulisi kaupungin sitoutua tarpeen vaatiessa Santa- tai Busholmasta valtionrautateille maksutta luovuttamaan liikennettä varten tarpeelliset konttorihuoneistot lämpöineen ja valoineen.

Valtion ottaessa Helsingin satamaradan huostaansa vuonna 1895 määrättiin (kunnalliskertomus vuodelta 1895, sivu 33), että kaikkien rantasiltain ja kadun tasossa olevain ylimenopaikkain kiveyksen, kivettyjen ajoteiden ja katusiltain, kaiteiden sekä niiden aitausten ja kaiteiden kunnossapito, joita yleisen turvallisuuden kannalta pidetään tarpeellisina, on vastedes kaupungin velvollisuutena; että kaupunki on oikeutettu ei ainoastaan kunnossapitämään radan alla jo olevia vesi-, kaasu- ja lokaviemärijohtoja, vaan niitä vastedes tarpeen mukaan rakentamaankin, ollen kuitenkin kaupungininsinööri velvollinen, kun kaupungin töitä on teetettävä, näistä ilmoittamaan ja sopimaan asianomaisten ratainsinöörin kanssa, samoin kuin viimeksi mainittu on velvollinen edelliselle ilmoittamaan rautatiehallinnon aikomista töistä ja niistä hänen kanssaan sopimaan; sekä että rautatiehallinto on velvollinen pitäessään rataa lumesta puhtaana vähitellen ja tarpeen mukaan poistamaan radan viereisille kaduille ja rantasilloille ehkä luodun lumen.

Mitä tulee niihin ehtoihin, joilla Rautatiehallitus on ilmoittanut ottavansa nyt puheena olevan rautatielaitoksen liikennöimisen ja kunnossapidon huolekseen, on kaupungin yleisten töiden Hallitus antamassaan lausunnossa huomauttanut, että niiden joukossa on semmoisiakin, joita ei ole satamarataa koskevassa yleisessä sopimuksessa ja jotka liiaksi rasittaisivat kaupunkia tämän saamatta vastaavaa etua. Nämä ehdot ovat:

- 1) velvollisuus kustantaa aitausten ja kaiteiden kunnossapito, mikä velvollisuus olisi lisämääräyksen panemalla rajoitettava koskemaan ainoastaan yleisen katuliikenteen turvallisuudelle tarpeellisia laitoksia;
- 2) velvollisuus kustantaa raiteiden ja vaihteiden kunnossapito sekä maksaa varastohinta 20 %:n korotuksin ynnä täysi rautatierahdi kaikista raiteiden kunnossapitoon käytetyistä tarveaineista, mikä ehto olisi poistettava; sekä
- 3) velvollisuus pitää raiteet puhtaina, minkä velvollisuuden ei tulisi käsittää nniide pitämistä lumesta puhtaina.

Lopuksi oli Hallitus katsonut olevan ehdottaminen, että kaupunki varaisi itselleen oikeuden vastedes itse tai tarkoitusta varten perustetun liittymän kautta ottaa puheena olevan raideverkon liikenteen ja kunnossapidon huolekseen.

Vastoin Hallituksen käsitystä on Rautatiehallitus huomauttanut, että Santa- ja Busholman raidelaitosta, joka on kaupungin eikä valtion omaisuutta, ei käy pitäminen Helsingin satamaradan erottamattomana osana, vaan on se asetettava muissa kaupungeissa tai yksityisille yrityksille ja tehdaslaitoksille kuuluvalla maalla olevain raidelaitosten vertaiseksi, joihin nähden Rautatiehallituksen mainitsemat ehdot ovat voimassa, minkätähden Rautatiehallitus ei ole luopunut näistä ehdoista. Rautatiehallituksen mielestä ei tarvitse varata kaupungille tilaisuutta ottaa raideverkon liikennöimistä ja kunnossapittoa huolekseen, koska kaupunki sen omistajana on oikeutettu mielin määrin järjestämään sen hoidon. Raiteet kuitenkin pidetään puhtaina valtionrautateiden kustannuksella niin kauan kuin Helsingin kaupunki ei ensinkään niitä käytä ja sotilasviranomaiset vaativat raiteita käyttämään niiden hyväksi, niinkuin viime talvesta lähtien on ollut laita.

Rkmri on samoin kuin kaupungin yleisten töiden Hallituskin pitänyt Rautatiehallituksen panemia ehtoja ankaranlaisina, mutta kuitenkin katsonut olevan puoltaminen niiden hyväksymistä toistaiseksi. Toiselta puolen ei nimittäin kaupungilla ole vähintäkään mahdollisuutta nykyään itse pitää voimassa liikennettä puheena olevalla alueella, koska tarpeellisen liikkuvan kaluston hankkiminen nykyoloissa kohtaisi voittamattomia esteitä ja toiselta puolen näyttää järjestetty rautatieliikenne olevan perusedellytyksenä alueen lopulliselle käyttämiselle, jonka pikaisesta alkamisesta, Kauppavaltuutetut ovat Kvstolle tehneet esityksen, jota Rkmrikin on kannattanut (*Pain. asiakirj. N:o 24 vuodelta 1916*). Luovuttamalla raidelaitoksen mainituilla ehdoilla liikennöitäväksi ja kunnossa pidettäväksi, mutta pysyttämällä sen omanaan olisi kaupungilla mahdollisuus, jos suotavaksi katsoo,

joko itse ottaa rautatiekäyttö hoitoonsa tai Malmön vapaasataman malliin luovuttaa se sille yhtiölle, joka ehken ottaa Santa- ja Busholman hoidon käsiinsä.

Edellä lausutun johdosta on Rkmri esittänyt Kvston päätettäväksi:

että Rkmri valtuutetaan Suomen valtionrautateille toistaiseksi luovuttamaan Santa- ja Busholmaan laskettujen rautatieraiteiden liikennöiminen ja kunnossapito seuraavilla ehdoilla:

1) että Rautatiehallitus ottaa raiteiden liikennöimisen toimekseen samoilla ehdoilla, mitkä nykyään ovat voimassa tai vastedes vahvistetaan Helsingin satamarataan nähden;

2) että Rautatiehallitus niinikään ottaa kaupungin kustannuksella huolekseen raiteiden ynnä niihin kuuluvien vaihteiden kunnossapidon, jota vastoin satamalaitoksen kaikkien muiden osain, niinkuin katujen, ylimenopaikkain, laiturien ja siltain, aitausten ja kaiteiden sekä vesi- ja viemärijohtojen kunnossapito on kaupungin velvollisuutena, ollen kaupungin kaikista raiteiden kunnossapitoon käytetyistä tarveaineista maksettava varastohinta 20 %:n korotuksin ynnä täysi rautatierahti;

3) että raiteiden ja satamalaitoksen puhtaanapito on kaupungin velvollisuutena; sekä

4) että kaupunki sitoutuu Santa- ja Busholmasta maksutta valtionrautateille luovuttamaan liikennettä varten tarpeelliset konttorihuoneistot lämmityksineen ja valaistuksineen.

V. V.:

Puolletaan.

Kvsto:

Hyväksyttiin.

N:o 8.

Rkmrin esitys Itäisen ja Läntisen Viertotien kunnossapidon ottamisesta kaupungin huoleksi (Pain. asiakirj. N:o 27 vuodelta 1916).

V. V.:

Rkmrin puoltamaa ehdotusta kannatetaan.

Kvsto:

Hyväksyttiin.

N:o 9.

Rkmrin esitys henkilökohtaisen palkanlisäyksen myöntämisestä metsänvartija A. L. Nyholmille.

Rkmri mainitsee kaupungin Rakennuskonttorin palveluksessa olevan nuoremman metsänvartijan Axel Leonard Nyholmin anoneen, että hänelle myönnettäisiin henkilökohtaista palkanlisäystä 260 markkaa vuodessa kuluvan kesäkuun 1 päivästä. Anomuksensa tueksi on hakija maininnut, että hänen nykyiset palkkaetunsa, 1,000 markan pohjapalkka ynnä 200 markan korotus 10 vuoden palveluksesta sekä vapaa asunto ja lämpö, joihin nykyään tulee lisäksi kalliinajanlisäystä 5 markkaa kuukaudessa, tuskin säännöllistenkään olojen vallitessa riittävät hänen kaikkiaan nelihenkisen perheensä toimeentuloon sekä ettei hänen palkkansa voi katsoa vastaavan toimesta olevaa työtä ja edesvastuuta.

Asiasta vaaditussa lausunnossa on kaupungin yleisten töiden Hallitus puoltanut hakijan anomusta, huomauttaen että metsänvartija Nyholm on täyttänyt tehtävänsä täysin tyydyttävästi sekä että hänen palkkaansa täytyy katsoa liian pieneksi.

Rkmri huomauttaa, että kaupungin metsämaiden vartioiminen on lähemmin järjestetty Rkmrin 6/5 1910 tekemällä päätöksellä, minkä johdosta nämä maat on jaettu kahteen piiriin, välirajana rautatienlinja Oulunkylään asti. Läntisen alueen vartioiminen on vanhemman metsänvartijan K. V. Sipilän, itäisen taas nuoremman metsänvartijan Nyholmin toimesta, ja tulee kumpaisenkin metsänvartijan alueellaan toimittaa metsänhoitoa itsenäisesti kaupungin käyttämän metsänhoitajan antamien ohjeiden mukaan. Rakennuskonttorin palkkasäännön mukaan ovat metsänvartijain palkkaedut: vanhemman metsänvartijan: pohjapalkka 1,200 markkaa, korotus 10 vuoden palveluksesta 240 markkaa sekä henkilökohtaista palkanlisäystä 260 markkaa, joka lisäys myönnettiin jo vuonna 1906 Sipilän oltua 22 vuotta kaupungin palveluksessa, nuoremman metsänvartijan taas, niinkuin edellä mainittiin: pohjapalkka 1,000 markkaa sekä palkankorotus 10 vuoden palveluksesta 200 markkaa, jota paitsi kumpaisellakin metsänvartijalla on vapaa asunto ja lämpö. Metsänvartija Nyholmin esittämiin syihin ja kaupungin yleisten töiden Hallituksen antamaan lausuntoon sekä siihenkin nähden, että Nyholm on ollut 18 vuotta kaupungin palveluksessa ja ansiokkaasti hoitanut toimensa, on Rkmri katsonut olevan esillä olevaa anomusta puoltaminen ja sentähden esittänyt Kvston päätettäväksi:

että Rakennuskonttorin nuoremmalle metsänvartijalle Axel Leonard Nyholmille myönnetään henkilökohtaista palkanlisäystä 260 markkaa vuodessa, kesäkuun 1 päivästä 1916 lukien; sekä

että tästä johtuvan menon suoritukseen kuluvalta vuodelta Vston käyttövaroista osoitetaan Smk 151:66.

V. V.:

Puolletaan.

Kvsto:

Myönnyttiin.

N:o 10.

Rkmrin esitys Kasarminkadun talon ja tontin N:o 21 myyntiä koskevasta asiasta.

Käsitellessään 1916 vuoden budjettia päätti Kvsto muun muassa antaa Rkmrin toimeksi ottaa tutkittavaksi ja lausua mielensä, olisiko syytä myydä Kasarminkadun varrella korttelissa N:o 48 sijaitseva kaupungin omistama talo ja tontti ja sen sijaan osottaa tyttöjen ammattikoulun vastaiselle talolle toinen paikka.

Rkmri ilmoittaa tämän johdosta, että Kri saadakseen tarpeellisen selvityksen asiasta on vaatinut lausuntoa sekä tyttöjen ammattikoulun että suomenkielisten kansakoulujen johtokunnalta. Vaikka mainituilla johtokunnilla on ollut eriävä käsitys tontin vastaisesta käyttämisestä, ovat ne kuitenkin olleet yksimieliset yhdestä seikasta, nimittäin siitä, että tontti olisi pysytettävä kaupungin hallussa ja käytettävä jonkin kunnallisen laitoksen paikaksi. Tähän käsitykseen on Rkmrikin yhtynyt. Rkmrille on nimittäin tunnettua, että kaupungin teknillisten laitosten Hallituksessa on tehty ehdotus, että mainittu tontti vastedes käytettäisiin teknillisten laitosten huoneistojen laajentamiseen. Samaten oli ajateltu, että kaupungin kirjaston haaraosaston vastedes sopisi sinne sijoittaa tonttia käyt-

tettäessä muihin kunnan tarpeisiin. Nyt ei kuitenkaan ole selvitettävä, miten tontti olisi parhaiten käytettävä, koska Kvsto on vaatinut selvitystä siitä, onko tontti myytävä vai ei. Rkmri oli kuitenkin maininnut puheena olevassa kohden tehdyt ehdotukset siten osottaakseen, että on välttämätöntä pysyttää tontti kaupungin hallussa, sekä huomauttaa lisäksi, että kaupungilla ei ole tässä eikä viereisissä kaupungin osissa tontteja, joita voitaisiin vastaisiin tarkoituksiin käyttää. Sitä vastoin ei Rahatoimikamarilla asian nykyellään ollessa ole ollut aihetta määrätä kantaansa kysymyksessä, mihin tarkoituksiin tontti vastedes olisi luovutettava, näin sitä vähemmän, kun tontilla oleva koulutalo nykyään on luovutettu majoitustarkoituksiin ja luultavasti käytetään niihin sodan loppuun asti. Kamarista on sentähden näyttänyt siltä, kuin ei esillä olevan asian nykyään tulisi aiheuttaa toimenpidettä, minkätähden Kri onkin esittänyt, että Kvsto päättäisi, ettei kysymys korttelissa N:o 48 Kasarminkadun varrella sijaitsevan kaupungin omistaman talon ja tontin N:o 21 myymisestä aiheuttaisi toimenpidettä.

V. V.:

Puolletaan.

Kvsto:

Hyväksyttiin.

N:o 11.

Rkmrin esitys majoitus- ja muiden tärkeämpain asiain käsittelystä ensi kesänä.

Siihen nähden että Kvsto ensi kesäkuukausina ei kokoonnu kesäkuuu 6 päivänä pidettävän varsinaisen kokouksen jälkeen, on Rkmri arvellut olevan kiinnittäminen Kvston huomiota siihen seikkaan, että taloudellisesti melko laajakantoisia majoitusasioita sekä muita nykyolojen yhteydessä olevia tärkeitä kysymyksiä luultavasti täytynee viivyttämättä ratkaista, joten niitä ei käy jättäminen siksi, kunnes Kvsto voi kokoontua. Näyttää sentähden olevan Rkmrin asia päättää mainitun laatusista asioista sekä aikansa niistä Vstolle ilmoittaa. Rkmri ei kuitenkaan ole katsonut voivansa ottaa tätä vastuuta osalleen, ennenkuin Vsto on asian käsitellyt ja päättänyt, onko Rkmri vai jokin muu kaupungin viranomainen valtuutettava toimimaan ja päättämään Kvston sijassa sekä toimenpiteistään vastedes ilmoittamaan, minkätähden Rkmri esittää, että Kvsto ottaisi tämän asian harkittavakseen.

V. V.:

Samalla kun valiokunta lausuu toivomuksen, että Kvsto voi tarpeen vaatiessa kokoontua tiistaina ensi elokuun 1 päivänä, esittää valiokunta, että Kvsto, siltä varalta ettei sitä voitaisi täysilukuisena saada koolle tai jos Rkmrin mainitsema toimenpiteitä sitä ennen olisi tarpeen, antaa Kri toimeksi yksissä neuvoin Kvston ^{23/3} 1915 asettamaan muonitustoimikunnan kanssa päättää puheena olevan laatusista asioista sekä sitten toimenpiteistään Vstolle ilmoittaa.

Kvsto:

V. V:n ehdotus hyväksyttiin.

N:o 12.

Vaivaishoitohallituksen esitys määrärahan myöntämisestä kanslia-apulaisen palkkaamiseksi.

Vaivaishoitohallitus ilmoittaa että, sittenkun Kvsto Vaivaishoitohallituksen esityksestä oli 14/3 1916 käyttövaroistaan myöntänyt 600 markan määrärahan kahden ylimääräisen apulaisen palkkaamiseksi Vaivaishoitohallituksen kansliaan tammi—maaliskuun ajaksi kuluvana vuonna, on toinen näistä apulaisista ollut asetettuna ja hänellä ollut täysi työ seuraavan huhti- ja toukokuunkin aikana, jolta ajalta palkkio on maksettu Vaivaishoitohallituksen arvaamattomien menojen määrärahasta. Tähänastinen kokemus on kuitenkin osottanut että, jottei kuluvana vuonna melko paljon lisääntynyt työ keskeytyisi, on ylimääräinen apulainen edelleenkin ja ainakin tämän vuoden loppuun tarpeellinen, minkätähden Vaivaishoitohallitus on anonut myönnettäväksi 700 markkaa tämän apulaisen palkkaukseen.

Rkmri puoltaa pyydettyä määrärahaa myönnettäväksi ja Kvston käyttövaroista maksettavaksi.

V. V.:

Puolletaan.

Kvsto:

Myönnyttiin.

N:o 13.

Valiokunnan mietintö eräiden yleishyödyllisessä tarkoituksessa työskenteleväin, aikaisemmin Helsingin Anniskeluosakeyhtiön voittovaroista kannatusapua saaneiden yritysten ja laitosten avustamisesta (Pain. asiakirj. N:o 28 vuodelta 1916).

Kvsto:

Valiokunnan ehdotus hyväksyttiin kaikin puolin.

N:o 14.

Kunnan teurastamon rakennustoimikunnan esitys mainitun laitoksen rakennustöiden keskeyttämisestä toistaiseksi (Pain. asiakirj. N:o 29 vuodelta 1916).

V. V.:

Terveystoimikunnan kannattamaa Rakennustoimikunnan ehdotusta puolletaan.

Kvsto:

Myönnyttiin.

N:o 15.

Jatkokäsittelyyn 16/5:stä 1916:

- a) Helsingin kaupungin Kirjastohallituksen kertomus kirjaston toiminnasta vuonna 1915; ja
- b) kaupungin teknillisten laitosten Hallituksen kertomus samalta vuodelta.

V. V.:

Kertomukset lähetettäneen Tilastokonttoriin otettaviksi huomioon 1915 vuoden kunnallis-kertomuksen laadinnassa.

Kvsto:

Hyväksyttiin.

N:o 16.

Suomen Kaupunkien Valtuuskunnan esitys tilaisuuden suomisesta kauppaloille ja muille kaupungin tapaisille liittyä Kunnalliseen Keskustoimistoon ja lähettää edustajia kaupunkipäiville.

Kiertokirjelmässä 20/5:ltä 1916 huomauttaa Suomen Kaupunkien Valtuuskunta, että kysymys suunnitellun kaupunkienvälisen yhteistoiminnan ulottamisesta myöskin kauppaloihin ja taajaväkisiin maalaisyhdyskuntiin oli keskustelun alaisena jo siinä valiokunnassa, joka suoritti Suomen ensimmäisten kaupunkipäivien esityöt. Valiokunnassa oli kuitenkin sellainen käsitys vallalla, että olisi parasta aluksi ja siksi kunnes jonkin verran kokemusta tällaisen kunnallisen yhteistoiminnan mahdollisuuksista olisi saatu, rajoittaa tämä yhteistoiminta vain kaupunkikuntiin, mutta että kysymys toimintaohjelman mahdollisesta laajentamisesta mainittuun suuntaan vastedes sopivana ajankohtana voitaisiin ottaa uudelleen käsiteltäväksi.

Valtuuskunta on nyttemmin katsonut ajan tulleen, jolloin toimenpiteisiin tässä kosketellun ajatuksen toteuttamiseksi voisi ryhtyä. Kunnallisen Keskustoimiston toiminnan voidaan sanoa nyttemmin jo niin vakaantuneen, että sen ulottaminen maaseudun lukuihin kaupungintapaisiin yhdyskuntiin voitaisiin toimeenpanna aiheuttamatta häiriöitä Toimiston työssä kaupunkien hyväksi.

Pyrkimys kauppala- ja taajaväkisten yhdyskuntain ottamiseen kaupunkien yhteenliittymään näyttää itse asiassa olevan yhtä luonnollinen, kuin se on kaupunkien yhteisten etujenkin vaatima. Ruotsissa varattiin sekä kauppaloille että taajaväkisille yhdyskunnille tilaisuus yhtyä kaupunkiliittoon jo tätä liittoa perustettaessa. Meidän maassamme näyttää nykyään olevan sitäkin enemmän syytä ottaa ratkaiseva askel tähän suuntaan, koska hallitus viime aikoina johdonmukaisesti on hylännyt kaikki anomukset kaupunki- ja kauppaloikeuksien myöntämisestä maaseudulla oleville yhdyskunnille, kehottaen asianomaisia sovelluttamaan v:n 1898 asetusta taajaväkisten maalaisyhdyskuntain järjestämisestä. Toistaiseksi on tätä asetusta kuitenkin vain kolmisenkymmenessä tapauksessa sovellettu. Myöskin meidän maassamme esiintyvä huomattava kaupunkienmuodostuminen saa siten jatkoa enemmän tai vähemmän järjestämättömissä oloissa, koska ei anneta sellaisia järjesteleviä säännöksiä, mitkä kaupunkien alueitten rajojen sisäpuolella ovat voimassa.

Sitä vähäistä huomiota, minkä viranomaiset tähän asti ovat panneet tähän alaan kuuluviin oloihin, kuvaa osaltaan jo se seikka, että täydellisiä tilastollisia tietoja ei ole käytettävänä tämän kaupunkienmuodostumisen kehityksestä. Eräitten arviomisten mukaan asui yksinomaan maamme neljän suurimman kaupungin etukaupungeissa noin 60,000 henkeen nouseva, nopeasti ja herkeämättä kasvava kaupunkilaisväestö, ja koko kaupungintapaisissa yhdyskunnissa maalla asuvan väestön lukumäärä on arvioitu noin 150,000 hengeksi.

Kaupunkikunnille näyttää näin ollen varsinkin nykyisten olosuhteiden vallitessa muodostuvan tärkeäksi tehtäväksi huolehtia siitä, että myöskin kaupunkienmuodostumiseen, mikä varsinaisten kaupunkien rajojen ulkopuolella ilmenee, kiinnitetään tarpeeksi huomiota ja että tätä kehitystä mahdollisuuden mukaan helpotetaan ja johdetaan järjestyneisiin muotoihin. Kuta aikaisemmin tässä kohdin ryhdytään avustavaan ja järjestelevään toimintaan, sitä helpompaa on ehkäistä erehdyksiä ja epäkohtien syntymistä, jotka vastaisuudessa voivat vaikeuttaa yhdyskunnan kehitystä.

Kokemus on jo selvästi osoittanut, miten suuri Kunnallisen Keskustoimiston tapaisen keskuslaitoksen tarve maamme kaupungeissa on ollut. Ei ole epäilystäkään, etteikö ohjauksen ja tuen tarve olisi vieläkin tuntuvampi nyt kysymyksessä olevissa maalaisyhdyskunnissa, joitten työ yhdyskunnan järjestämiseksi ja kehittämiseksi on kohdannut huomattavia vaikeuksia. Näissä yhdyskunnissa onkin tietoisuus tästä viime aikoina päässyt heräämään, ja on Kunnalliselle Keskustoimistolle tehty esityksiä tämän toiminnan laajentamisesta edellä osotettuun suuntaan.

Säännöllisissä oloissa olisi luonnollisesti selvää, että ehdotus kuntien järjestetyn yhteistoiminnan kehittämisestä sillä tavoin, kuin nyt on esitetty, jätettäisiin kaupunkipäivien käsiteltäväksi. Epätietoista on kuitenkin tällä hetkellä, milloin tällainen kaupunkien edustajain kokous nykyisten olojen vallitessa voidaan kutsua kokoon. Tähän nähden ja koska kaupunkien yhteiset edut vaativat kysymyksen nopeaa ratkaisua, ei Valtuukunta, joka edellä esitetyillä perusteilla on päättänyt puoltaa Kunnallisen Keskustoimiston toiminnan suunniteltua laajentumista, ole tahtonut jättää kysymyksen lopullista käsittelyä riippuvaksi vastaisten kaupunkipäivien pitämisestä, vaan on katsonut tarpeelliseksi tehdä maamme kaupunkien valtuustoille esityksen asiassa.

Valtuuskunnan käsityksen mukaan olisi maaseudulla sijaitseville kaupungintapaisille yhdyskunnille suotava tilaisuus liittyä Kunnalliseen Keskustoimistoon ja saada edustus-oikeus kaupunkipäivillä kaupunkeihin nähden voimassa olevilla perusteilla. Tässä kohden on kuitenkin huomattava, että ainoastaan kauppaloilla ja sellaisilla yhdyskunnilla, joille 1898 v:n asetuksen säännösten mukaan on suotu oikeus omassa kuntakokouksessa ottaa käsiteltäväksi yhdyskuntaa yksinomaan koskevia asioita, on tähän tarvittava oikeuskel-poisuus ja että kaikissa muissa tapauksissa on välttämättöntä, että liittyminen tähän kunnalliseen yhteistoimintaan tehdään maalaiskunnan nimessä. Tällöin on sitä periaatetta luonnollisesti noudatettava, että oikeuksien ja velvollisuuksien katsotaan kuuluvan vain kaupunkimaisesti muodostuneen yhdyskunnan alueella olevalle väestölle. Kunnallisen Keskuustoimiston toiminta ei tämän ehdotuksen mukaan tulisi käsittämään puhtaasti maalaiskunnallisia asioita, yhtä vähän kuin Toimistoon liittyneitten maalaiskuntienkaan tarvitsisi suorittaa maksua sen kunnan asukkaitten osan puolesta, joka asuu äskennämainitun alueen ulkopuolella.

Mitä siihen vuosimaksuun tulee, joka on suoritettava Kunnallisen Keskustoimiston ylläpitämiseksi ja muitten kunnallisen yhteistoiminnan aiheuttamien menojen peittämiseksi ja mikä maksu kuluvalta vuodelta on vahvistettu kahdeksaksi markaksi kutakin 100 henkikirjoihin merkittyä asukasta kohti, niin olisi Valtuuskunnan mielestä samaa määräämisperustetta noudatettava myöskin maalaisyhdyskuntiin nähden, kuitenkin siten, että niitten suoritettavaksi määrättäisiin jokin Valtuuskunnan vahvistama vähin maksu.

Edelläesitettyyn viitaten Valtuuskunta ehdottaa, että Kaupunginvaltuusto puolestaan päättäisi,

että kauppalloille ja muille kaupungintapaisille yhdyskunnille annetaan tilaisuus pääasiallisesti kaupunkeihin nähden voimassa olevilla ehdoilla liittyä Kunnalliseen Keskustoimistoon ja lähettää edustajia kaupunkipäiville; sekä

antaa Suomen Kaupunkien Valtuuskunnalle toimeksi tässä tarkoituksessa ryhtyä kaikkiin asian vaatimiin toimenpiteisiin ynnä määrätä se vähin vuosimaksu, jota mainitunlaatuisten yhdyskuntain on Kunnalliselle Keskustoimistolle suoritettava.

V. V.:

Puolletaan.

Kvsto:

Myönnyttiin.

N:o 17.

Sedmigradskyn pientenlastenkoulun ja Marian turvakodin Johtokunnan kertomus näiden laitosten toiminnasta vuonna 1915 ynnä tilintarkastajain lausunto mainittujen koulujen samanaikaisista tileistä.

Tilintarkastajat mainitsevat, että johtokunnan 1915 vuoden pöytäkirjoja tarkastettaessa on käynyt selville, että johtokunta taloudenhoitajan, nyttemmin kuolleen luutnantti August Fabritiuksen korkeaan ikään ja lisääntyvään kivuloisuuteen nähden oli päättänyt toistaiseksi vapauttaa hänet koulujen ja niiden kiinteistöjen taloudenhoitajan tehtävistä sekä oikeuttanut hänet jälellä olevan elinaikansa nauttimaan hyväkseen siihenastiset palkkatunsa, nimittäin 200 markkaa kuukaudessa ja vapaan asunnon. Samalla oli otettu virkaatoimittava taloudenhoitaja 250 markan kuukausipalkalla. Luutnantti Fabritiuksen sittemmin kuoltua oli kuolinpesälle maksettu täysi palkka kalenterivuoden loppuun, jota paitsi kuolinpesä oli saanut käyttää taloudenhoitajan asuntoa vuokravuoden loppuun. Vainajan leskelle oli sitä paitsi koulun varoista myönnetty 800 markan vuosieläke.

Tilintarkastajat sanovat tahtoneensa mainita nämä seikat, koska ei nimineuvos Sedmigradskyn testamentissa eikä Sedmigradskyn pientenlastenkoulun ja Marian turvakodin vahvistetussa johtosäännössäkään ole nimenomaista oikeutusta johtokunnalle myöntää mainitun laatuista etuja. Omasta puolestaan eivät tilintarkastajat kuitenkaan ole katso-neet olevan esittäminen mitään vaatimusta asiassa, koska heidän mielestään johtokunnan päätös on kohtuuden ja aikaisemman käytännön mukainen. Ja kun tilintarkastajat muutoin ovat vakuuttuneet siitä, että johtokunnan valvonnan alaisia laitoksia on hoidettu testamentin ja johtosäännön määräysten mukaisesti sekä tilit ovat mallikelpoisesti pidetyt ja tarkoilla tilitodisteilla varustetut ja tilinpäätös on oikea, ovat tilintarkastajat ehdottaneet johtokunnalle myönnettäväksi vastuunvapauden 1915 vuoden tilityksestä ja hallinnosta.

Edellä mainittujen muistutusten johdosta on johtokunta antamassaan selityksessä huomauttanut että, kun luutnantti Fabritius, joka vuodesta 1876 lähtien oli mallikelpoisesti hoitanut pientenlastenkoulun taloudenhoitoa, kevätlukukaudella 1915 pahasti sairastui ja näytti siltä, että hän taudin onnellisestikin päättyessä korkean ikänsä johdosta tarvitsisi pitempiäaikaista lepoa, oli johtokunta päättänyt toistaiseksi vapauttaa hänet koulun talouden-

hoitajan tehtävistä sekä oikeuttanut hänet edelleen nauttimaan täydet palkkaetunsa eli 200 markkaa kuukaudessa, paitsi vapaata asuntoa ja lämpöä. V. t. taloudenhoitajaksi oli valittu kirjanpitäjä Uno Westerholm, joka jo vuonna 1912 oli valittu johtokunnan sihteeriksi sekä 1913 vuoden alusta hoitanut koulujen tilikirjat. Luutnantti Fabritius kuoli sittemmin ^{12/10} 1915 oltuaan siis virasta vapaana noin 5 kuukautta. Kun olisi ollut vaikea ennen kesäkuun 1 päivää, jota aikaa meillä pidetään laillisena lähtöpäivänä, hankkia toista sopivaa asuinhuoneistoa, oikeutti johtokunta kuolinpesän asumaan taloudenhoitajan huoneissa vuokravuoden loppuun eli kesäkuun 1 päivään 1916, jota paitsi vainajalle tuleva palkka, joka oli maksettu neljännesvuosittain, osotettiin maksettavaksi kuluvalta vuosineljännekseltä. Katsoen luutnantti Fabritiuksen lähes 40-vuotisen ansiokkaaseen toimintaan pientenlastenkoulujen palveluksessa oli johtokunnan mielestä syytä myöntää vainajan leskelle, jonka taloudellinen tilakin sitä perusteli, vähäinen vuosieläke, 800 markkaa, 1916 vuoden alusta lukien. Edellä mainittuja päätöksiään ei johtokunta tosin ole voinut nojata enempää nimeineuvos Sedmigradskyn testamentissa kuin johtokunnalle vahvistetussa johtosäännössäkään olevaan suoraaniseen määräykseen, näissä asiakirjoissa kun nähtävästi ei ollut tuollaista tapausta edellytetty, vaan oli johtokunta tässä ainoastaan noudattanut ihmisyyden vaatimuksia. Johtokunta sentähden arveli voivansa toivoa, että Kvstokin, hyväksyen edellä mainitut toimenpiteiden perustelmat, myöntäisi sille niistäkin vastuunvapauden.

V. V.:

Niinkuin johtokunta on myöntänyt, ei ^{25/5} 1855 laadittu nimeineuvos F. F. Sedmigradskyn testamentti eikä Kvston puheena olevain laitosten hoitoa varten ^{30/11} 1883 vahvistama johtosääntö anna tukea muistutuksenalaisille johtokunnan toimenpiteille, sitä vähemmän kun testamentin 7 kohdassa määrätään, että laitosten tuloista, niistä vähennettyä rakennusten kunnossapitokustannukset, ^{2/3} on käytettävä koulujen voimassapitoon ja loput kartutettava pääomaksi, jonka vuotuiset korot saa käyttää laitoksen laajentamiseen ja köyhäin lasten avustamiseen. Kun johtokunnalla kuitenkin on voinut olla jotakin aihetta katsoa olevansa oikeutettu myöntämään täydet palkkaedut luutnantti Fabritiuksen virkavapauden aikana ja sen vuosineljänneksen loppuun, jonka kuluessa hän kuoli, sekä vapaan asunnon vuokravuoden loppuun, ei tämä menettely aiheuttane erikoista toimenpidettä. Mutta johtokunnan päätöstä elinkautiseläkkeen myöntämisestä luutnantti Fabritiuksen leskelle sitä vastoin täytyy, se kun menee johtokunnalla olevan lahjoitusrahaston varain käyttöoikeuden ulkopuolelle, pitää pätemättömänä, minkätähden mainitun päätöksen nojalla rahastosta maksetut varatkin on täysin korvattava. Kohtuussyistä valiokunta kuitenkin ehdottaa, että Kvsto tilintarkastajain puoltosanan mukaisesti myöntäisi johtokunnalle ja taloudenhoitajalle vastuunvapauden, sillä ehdolla että puheena olevan eläkkeen maksu lakkautetaan, ja niinikään käyttövaroistaan rahastolle korvaisi jo maksetun rahamäärän 200 markkaa.

Kvsto:

V. V:n ehdotus hyväksyttiin, minkä ohessa 1916 vuoden tilien tarkastajiksi valittiin herra Thurman ja kaupunginreviisori K. A. Widenius.

N:o 18.

Ensimmäisen kaupunginlääkärin, professori W. Sucksdorffin anomus, että hänet vapauttettaisiin lauantaisin virantoimituksesta Terveystaloutakunnan toimistossa.

Hakija mainitsee, että Helsingin kaupungin ensimmäinen kaupunginlääkäri on ^{21/12} 1913 ahvistetun johtosäännön mukaan oikeutettu saamaan kuuden viikon kesäloman Ter-

veydenhoitolautakunnan hyväksymänä aikana, mutta että Lautakunta, syystä että hakija on uskonnollisista syistä halunnut olla virantoimituksesta vapaa sapattina, s. o. auringonlaskusta perjantaina auringonlaskuun lauantaina, on vuodesta 1905 lähtien kunakin vuonna hakijan uudistetun anomuksen johdosta sallinut hänen vaihtaa mainitun kesäloman vastaavaan vapaiden sapattipäiväin lukuun, tietyksi kuitenkin sillä ehdolla että hänen tulee olla virantoimituksessa lauantaisinkin, jos asianhaarat vaativat. Lautakunnan kokouksessa $\frac{1}{2}$ 1905 hakijan anomusta käsiteltäessä huomautettiin „että, jos ensimmäisen kaupunginlääkärin virantoimitus järjestetään tällä tavoin, tästä täytyy olla kaupungille etua, koska sama kokenut terveydenhoitomies, joka muina aikoina vuodesta hoitaa terveydenhoitotoimiston toimintaa, hoitaisi sitä koko kesänkin, jolloin kaupungin terveydellisten olojen valvonta tavallisesti vaatii erikoista tarkkuutta“. Tämä järjestely, jonka mukaan hakija todellisuudessa on hoitanut tehtäviään vuoden umpeen, ei, mikäli hän sanoo kykenevänsä arvostelemaan asiaa, ole tuottanut kaupungille haittaa, vaan on päin vastoin Lautakunnan entisen puheenjohtajan, professori Oskar Heikelin lausunnon mukaan kaupungilla tästä ollut se etu, että sen ensimmäinen kaupunginlääkäri aina on ollut tavtavissa ja hänen monivuotinen kaupungin terveydellisten olojen tuntemuksensa käytettävissä.

Sittenkun nykyisen sodan aikaansaamat tavattomat olot viime keväänä aiheuttivat Kvston eräiltä kaupungin palveluksessa olevilta virkamiehiltä, etusijassa lääkäreiltä, kieltämään heille muutoin suodun kesäloman, ei Terveidenhoitolautakunta ole katsonut olevansa oikeutettu kuluvaan vuonna sallimaan hakijan vaihtaa kesälomaansa sapattipäiviin, koska olisi mahdollista, että Kvsto kuluvanakin vuonna päättäisi kieltää kaupungin palveluksessa olevilta lääkäreiltä kesäloman. Tähän nähden ja Terveidenhoitolautakunnalta saamansa neuvon mukaisesti on hakija Kvstolle esittänyt, että hänet vuoden jällellä olevana aikana oikeutettaisiin vaihtamaan johtosäännön mukainen kuusiviikkoinen kesälomansa vastaaviin virantoimituksista vapaisiin sapattipäiviin, sillä ehdolla kuitenkin että hän tänäkin aikana olisi virantoimituksessa, jos asianhaarat välttämättä vaatisivat. Jos Kvsto kuitenkin olisi sitä mieltä, että kesäloma kuluvanakin vuonna olisi kiellettävä sekä ensimmäiseltä kaupunginlääkäriltä että muiltakin kaupungin palveluksessa olevilta lääkäreiltä, joten anottu vaihto ei tietenkään voi tulla kysymykseen, on hakija pyytänyt kuluvaan vuonna saada lauantaiaamupäivin olla vapaa velvollisuutenaan olevasta tunnin virantoimituksesta Terveidenhoitolautakunnan toimistossa, elleivät erikoiset asianhaarat ehdottomasti sellaista virantoimitusta vaadi, jossa tapauksessa hän tietysti olisi yhtä halukas kuin velvollinenkin virkaa hoitamaan. Hakija lisää, että terveydenhoidontarkastaja on Kvston $\frac{13}{5}$ 1913 vahvistaman johtosäännön mukaan velvollinen ensimmäisen kaupunginlääkärin kesäloman aikana hoitamaan tämän virkatehtäviä ja on ilmoittanut suostuvansa tänä vuonna samoin kuin aikaisemminkin hoitamaan hakijan virkaa hakemuksessa edellytettynä lomapäivinä.

Hakemuksen johdosta antamassaan lausunnossa Terveidenhoitolautakunta mainitsee että, vaikka Lautakunnan mielestä olisikin sopivampaa, että ensimmäinen kaupunginlääkäri käyttäisi kesälomansa yhteen jaksoon ja vaikka kesäloman käyttäminen hakemuksessa mainitulla tavalla tuottaa erinäisiä hankaluuksia, ei kuitenkaan olisi mahdotonta järjestää sitä esitetyllä tavalla.

V. V.:

Valiokunta, joka ei pidä Terveidenhoitolautakunnan aikaisempaa menettelyä ensimmäisen kaupunginlääkärin virantoimituksen järjestämiseen nähden oikeana, ehdottaa että, koska anotun vapautuksen myöntäminen ei ainoastaan vaikuttaisi haitallisesti tämän virkamiehen virkatehtäviin asianmukaiseen täyttämiseen, vaan lisäksi poikkeaisi niistä

määräyksistä, mitkä tästä asiasta on ²¹/₁₂ 1913 vahvistetussa ensimmäisen kaupunginlääkäarin johtosäännössä, Kvsto hylkäisi hakemuksen.

Kvsto:

Evättiin.

N:o 19.

Nyttemmin hajaantuneen Sörnäsin Nuorten Naisten Kristillisen Yhdistyksen puheenjohtajan esitys myönnetyn määrärahan ylijäämän käyttämisestä.

Sörnäsin Nuorten Naisten Kristillisen Yhdistyksen lakkautettua toimintansa syksyllä 1915 on yhdistys tekemänsä päätöksen mukaisesti viime toukokuun kuluessa Rkonttoriin palauttanut Smk 762: 59 eli ylijäämän ²⁶/₅ 1914 yhdistykselle anniskeluvaroista myönnetystä 3,000 markan määrärahasta, joka olisi ollut käytettävä levon ja avun hankkimiseksi vähävaraisille sairaille ja toipuville työläisluokan naisille. Yhdistyksen toimenannon johdosta hakija kuitenkin anoo, että puheena olevat varat annettaisiin Helsingin Kaupunkilähetykselle samaan tarkoitukseen käytettäväksi.

V. V.:

Puolletaan.

Kvsto:

Myönnyttiin.